

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/53/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201933
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Arnouldová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2120201933.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Arnouldovej a sudcov JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Fedora Benku, v spore žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom Majerníkova 3A, Bratislava, proti žalovanému: A. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, J., o zaplatenie 1.524,24 eur s príslušenstvom a zmluvnou pokutou, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 23. júna 2020, č.k. 11Csp/10/2020-50, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie žalobcu proti I. a II. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a.
- II. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcom výroku III. a výroku IV. o náhrade trov konania p o t v r d z u j e.
- III. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 280,- eur a zmluvného úroku vo výške 33 % ročne zo sumy 1.600,- eur od 09.06.2016 do 08.07.2016, zo sumy 1.410,- eur od 09.07.2016 do 08.08.2016 a zo sumy 1.244,24 eur od 09.08.2016 do zaplatenia zastavil, výrokom II. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 542,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 263,30 eura od 15.03.2017 do zaplatenia, zo sumy 263,30 eura od 10.04.2017 do zaplatenia, zo sumy 16,20 eura od 10.05.2017 do zaplatenia, a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 200,- eur so splatnosťou do 20. dňa v mesiaci počínajúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením čo i len jednej splátky stane sa splatným celý dlh, výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. nepriznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil právne ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, tiež § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 488, § 489, § 517 ods. 2, § 544, § 565 Občianskeho zákonníka a ust. § 1 ods. 2, § 2 písm. b), § 9 ods. 2 písm. c), d) a f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, vecne súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žaloba bola dôvodná iba čiastočne. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 1.524,24 eur (pozostávajúcej z istiny 1.244,24 eur, poplatkov za upomienky 180,- eur a poplatku za expresné spracovanie úveru 100,- eur), spolu so zmluvnou pokutou vo výške 10% ročne zo sumy 1.244,24 eur od 15.03.2017 do zaplatenia, zmluvným úrokom vo výške 33 % ročne zo sumy 1.600,- eur od 09.06.2016 do 08.07.2016, zo sumy 1.410,- eur od 09.07.2016 do 08.08.2016 a zo sumy 1.244,24 eur od 09.08.2016 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.244,24 eur od 15.03.2017 do zaplatenia a titulum neuhradených záväzkov zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 202903386, uzavretej so žalovaným

dňa 09.06.2016. Súd mal preukázané, že touto zmluvou žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi bezúčelový úver vo výške 1.600,- eur a žalovaný sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok (410,40 eur) a poplatok za expresné spracovanie úveru (100,- eur), čo v prípade riadneho splatenia úveru v dohodnutom termíne 09.06.2017 predstavovalo sumu 510,40 eur, t.j. zaplatiť celkovú čiastku 2.110,40 eura. Úrok bol v zmluve dojednaný vo výške 33,00% ročne a RPMN vo výške 38,49% ročne. Výška priemernej RPMN bola v zmluve uvedená vo výške 23,58%. Prvé štyri splátky boli dojednané vo výške 1,- euro a ostatné vo výške 263,30 eur a boli splatné k 9. kalendárnemu dňu v mesiaci počnúc dňom 09.07.2016, pričom termín konečnej splatnosti bol dojednaný na 09.06.2017. Do podania žaloby žalovaný na úver zaplatil celkom sumu 355,76 eura a po podaní žaloby dňa 18.05.2020 sumu 200,- eur.

3. Právny vzťah založený predmetnou úverovou zmluvou vyhodnotil súd prvej inštancie ako spotrebiteľský a posudzoval ho preto nielen podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (§ 497 a nasl.), ale aj predpisov upravujúcich právne vzťahy spotrebiteľského charakteru a to § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Vzhľadom k čiastočnému späťvzatiu žaloby súd zastavil konanie v časti sumy 280,- eur (pozostávajúcej z poplatkov za upomienky 180,- eur a poplatku za expresné spracovanie úveru 100,- eur), ako aj v časti zmluvného úroku vo výške 33 % ročne zo sumy 1.600,- eur od 09.06.2016 do 08.07.2016, zo sumy 1.410,- eur od 09.07.2016 do 08.08.2016 a zo sumy 1.244,24 eura od 09.08.2016 do zaplatenia, v dôsledku čoho súd konštatoval, že by bolo nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Zároveň uviedol, že k takémuto záveru by musel dospieť, keďže v zmluve minimálne chýbajú náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. c), d), f) zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, čo by malo za následok použitie ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ a keďže žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 1.600,- eur a žalovaný na úver zaplatil celkom sumu 555,76 eura, mal by žalovaný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.044,24 eura.

4. Vzhľadom na ustanovenie § 54a OZ, keďže konanie začalo až po účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z., však súd musel ex offo prihliadnuť na premlčanie práva, keďže žalobcom uplatnený nárok je nárokom zo spotrebiteľskej zmluvy. Takto súd dospel k záveru, že z dôvodu premlčania nároku žalobcu nie je možné mu priznať uplatnený nárok pri neuhradených splátkach splatných viac ako tri roky pred podaním žaloby (26.02.2020). Keďže žalovaný uhradil celkom sumu 555,76 eura, ktorú sumu je potrebné započítať na najskôr splatné splátky, znamená to, že neuhradené, ale premlčané sú: splátka splatná dňa 09.01.2017 (v časti 238,14 eura, keď zvyšok v sume 25,16 eura bol uhradený) a splátka splatná dňa 09.02.2017 (v sume 263,30 eura). Súd preto žalobe vyhovel v časti nepremľčanej istiny 542,80 eura (splátky splatné dňa 09.03.2017 vo výške 263,30 eura, dňa 09.04.2017 vo výške 263,30 eura a dňa 09.05.2017 vo výške 16,20 eura) a povolil žalovanému, vzhľadom na sociálnu situáciu, dlžnú sumu zaplatiť v splátkach po 200,- eur. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol z dôvodu premlčania nároku (z toho v časti 200,- eur aj z dôvodu, že táto suma bola v priebehu konania žalovaným uhradená, napriek tomu však žalobca v tejto časti žalobu späť nevzal, a preto bola žaloba v tejto časti aj nedôvodná).

5. Pokiaľ ide o výšku a splatnosť jednotlivých splátok, z dôvodu, že žalobca si v konaní úrok z úveru po čiastočnom späťvzati neuplatňoval, keď zároveň bolo potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov pre chýbajúce náležitosti zmluvy, bolo potrebné vychádzať z toho, že jednotlivými splátkami mala byť splácaná iba istina úveru. Pri výške istiny 1.600,- eur a prvých 4 splátkach vo výške 1,- euro to znamená, že ostatné splátky (až do dosiahnutia sumy istiny 1.600,- eur) boli splatné nasledovne: splátka 263,30 eura splatná dňa 09.11.2016, splátka 263,30 eura splatná dňa 09.12.2016, splátka 263,30 eura splatná dňa 09.01.2017, splátka 263,30 eura splatná dňa 09.02.2017, splátka 263,30 eura splatná dňa 09.03.2017, splátka 263,30 eura splatná dňa 09.04.2017, splátka 16,20 eura splatná dňa 09.05.2017. Z dôvodu, že žalovaný peňažný záväzok včas a riadne nesplnil, preto priznal súd žalobcovi úrok z omeškania v zákonnej výške z jednotlivých nepremľčaných splátok odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti až do zaplatenia, keď predčasné zosplatenie úveru v konaní preukázané nebolo.

6. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 1.244,24 eura od 15.03.2017 do zaplatenia, z dôvodu, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu povinnosti uhradiť čiastku úveru v lehote dohodnutej v zmluve. Súd ale nepriznal žalobcovi nárok na ním uplatnenú zmluvnú pokutu keď ju nepovažoval za platne dojednanú, a to z dôvodu jej rozporu so zákonom (§ 39 OZ), pretože obchádza ustanovenie § 517 ods. 2 OZ, ktoré je kogentným ustanovením presne vymedzujúcim maximálnu výšku úroku z omeškania, ktorú si žalobca v súvislosti s omeškaním dlžníka môže uplatniť,

pričom v tejto súvislosti súd poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/58/1998 zo dňa 27.10.1998. Navyše zmluvná pokuta nebola individuálne dojednaná, a súd ju vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, ide o sankciu jednostrannú a aj neprimerane vysokú, ktorá neustále narastá.

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP, § 255 ods. 2 CSP, čl. 4 ods. 2 a čl. 17 CSP a aplikujúc zásadu zavinenia na zastavení konania a pomeru úspechu v spore nepriznal prevažne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania, pretože mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý uviedol, že ho napáda v celom rozsahu. Mal za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že so žalovaným uzavrel dňa 09.06.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou poskytol dlžníkovi úver vo výške 1.600 eur, pričom žalovaný v zmluve výslovne prehlásil a svoje vyhlásenie potvrdil podpisom, že úver bol poskytnutý zmenkou. Žalovaný v zmluve vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy, bol oboznámený so všeobecnými podmienkami spotrebiteľského úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. V prípade, ak po podpise zmluvy nadobudol žalovaný pocit, že podpísal zmluvu nevýhodnú, mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní, čo však neurobil, čiže súhlasil s obsahom zmluvy a všetkými podmienkami poskytnutia úveru. Odvolateľ má za to, že žalovaný je osobou majúcou rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísal. Žalovaný žiadnym spôsobom k podpisu zmluvy o úvere nebol donútený, podpisy urobil bez akéhokoľvek psychického či fyzického nátlaku. V ďalšom žalobca citoval z rozsudku Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/343/2013, kde súd vysvetlil, v čom spočíva nedostatok vážnosti prejavu vôle, pričom dôkazné bremeno, pokiaľ ide o nedostatok vážnosti prejavu vôle zaťažuje toho, kto konal bez tohto predpokladu platnosti právneho úkonu. Odvolateľ ďalej dôvodil, že žalovaný svoju vôľu uzavrieť zmluvu riadne potvrdil podpisom, bol si vedomý svojich záväzkov vyplývajúcich zo zmluvy. Vážnosť vôle nie je možné zamieňať s ľahkovážnosťou spotrebiteľa. Žalobca poukázal na to, ako Súdny dvor Európskej únie zdefinoval priemerného spotrebiteľa a na základe záverov Súdneho dvora nemožno hovoriť o nedostatku vážnosti vôle na strane žalobcu, ktorý bol pri uzavieraní zmluvy o úvere dobre informovaný, avšak ľahostajný. Uvedenému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu určením absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere. Ďalej žalobca uviedol, že nedostatok opatrnosti spotrebiteľa taktiež nespôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu, pričom žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 12.01.2006 sp.zn. C-361/04 vo veci Claude Ruiz-Picasso a iné proti OHIM. V ďalšom žalobca citoval ust. § 39 OZ a uviedol, že Občiansky zákonník spája neplatnosť právneho úkonu na prvom mieste s právnym úkonom, ktorý svojím obsahom či účelom odporuje zákonu. Z hľadiska absolútnej neplatnosti právneho úkonu je dôležitý efekt (výsledok) tohto konania, t.j. nedovolenosť právneho úkonu (rozpor so zákonom). Žalovaný v zmluve vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s obsahom zmluvy, nemá k nej žiadne výhrady a zaväzuje sa ju dodržiavať. Napokon sa žalobca nestotožnil s vyjadreniami, že nepristúpil k zosplatneniu úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami. V tomto smere odvolateľ poukázal na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy a ich bod č. 15 uvádza: „veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite“. Na základe neplnenia povinnosti žalovaného riadne a včas v zmysle uzatvorenej zmluvy, splatnosť úveru nastala 14.3.2017. Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom si uplatnil náhradu trov konania.

9. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril a sám odvolanie nepodal.

10. Podľa § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Okrem objektívnej prípustnosti odvolania (t. j. existencia rozhodnutia, proti ktorému zákon pripúšťa odvolanie), musí existovať aj subjektívna prípustnosť odvolania, to znamená, že odvolanie musí podať tá strana, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie (§ 359 CSP), resp. ten subjekt, ktorý má právo

podať odvolanie (§ 360 a § 361 CSP). Záver o tom, že podané odvolanie je prípustné, predpokladá prijatie záveru o oboch stránkach jeho prípustnosti (tak objektívnej ako aj subjektívnej). Subjektívna procesná legitímácia odvolateľa na podanie odvolania vyplýva z ustanovení § 359 až § 361 CSP. Osobou oprávnenou podať odvolanie je v prvom rade tá strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Ak odvolanie nepodala strana sporu alebo za splnenia zákonných podmienok intervenient alebo prokurátor, odvolací súd odvolanie odmietne. Ak odvolanie podala sporová strana, je povinnosťou odvolacieho súdu skúmať, či napadnutým rozhodnutím bolo rozhodnuté v jej neprospech.

12. V predmetnej veci ide o rozsudok, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o žalobe jednak jej čiastočným zastavením v dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom (výrok I), ďalej tak, že žalobe čiastočne vyhovel (výrok II), čiastočne ju zamietol (výrok III) a rozhodol o náhrade trov konania (výrok IV). Odvolanie proti tomuto rozsudku je objektívne prípustné (§ 355 ods. 1 a 2 CSP). Žalobca odvolaním napadol rozsudok súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu, hoci jeho vyhovujúcou časťou a časťou o čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté v jeho prospech, teda proti týmto výrokom nebolo jeho odvolanie subjektívne prípustné.

13. Vychádzajúc z ustanovenia § 386 písm. b) CSP, podľa ktorého odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou, bolo preto potrebné odmietnuť odvolanie žalobcu voči výrokom I. a II. rozsudku súdu prvej inštancie ako podané neoprávnenou osobou a vecne preskúmať už len odvolaním napadnutý výrok III, ktorým súd prvej inštancie jeho žalobu vo zvyšku zamietol ako aj závislý výrok IV. o trovách konania.

14. V ďalšom preto Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - strana sporu (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia ústneho odvolacieho pojednávania preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

15. Predmetom preskúmania v odvolacom konaní zostal výrok III, ktorým súd čiastočne zamietol žalobu a to v časti dvoch nepriznaných premlčaných splátok úveru (zostatok splátky splatnej dňa 09.01.2017 v sume 238,14 eur a splátky zo dňa 09.02.2017 v sume 263,30 eur), ďalej v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 1.244,24 eur od 15.03.2017 do zaplatenia (pre neplatosť zmluvného dojednania) a napokon aj v časti uplatnených úrokov z omeškania z dlžnej sumy neuhradených splátok (keď nemal preukázané, že došlo k predčasnému zosplateniu úveru ku dňu 14.03.2017).

16. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie žalobcom uplatnených nárokov, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam a pretože odvolací súd sa stotožňuje aj s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, preto odvolací súd s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku, s ktorým sa plne stotožňuje.

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu. V tomto prípade žalobca odvolanie zdôvodňoval tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1. písm. f/ CSP) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1. písm. h/ CSP). Odvolanie musí obsahovať niektorý (alebo aj viaceré) z odvolacích dôvodov uvedených v § 365 CSP, nestačí však iba formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho presne identifikovať, to znamená v akom konkrétnom pochybení súdu vidí odvolateľ naplnenie konkrétneho odvolacieho dôvodu.

18. V tomto prípade žalobca pochybenie súdu presne nešpecifikoval, resp. jeho odvolacia argumentácia je zmätočná a v prevažnej časti sa na predmetný rozsudok nevzťahuje. Žalobca sa totiž v odvolaní zameril na predkladanie dôvodov, pre ktoré nemožno predmetnú úverovú zmluvu považovať za absolútne neplatnú, k takejto jeho argumentácii však nemal odvolací súd žiadny dôvod sa vyjadrovať, nakoľko prvoinštančný súd svoje zamietajúce rozhodnutie na neplatnosti zmluvy nezaložil. Práve

naopak, ako jednoznačne vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, prvoinštančný súd predmetnú zmluvu vyhodnotil ako platne uzavretú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Za neplatné síce považoval dojednanie o zmluvnej pokute (z ktorého dôvodu potom zamietol žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% ročne zo sumy 1.244,24 eur od 15.03.2017 do zaplatenia), v tejto časti však akákoľvek argumentácia odvolateľa absentuje a preto ani v súvislosti s uvedenými závermi súdu neexistuje žiadna argumentácia, s ktorou by sa odvolací súd musel vysporiadať.

19. Z napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie čiastočné zamietnutie žaloby (s výnimkou spomínaného nároku na zmluvnú pokutu) založil na ex offio posúdení premlčania v prípade neuhradených splátok splatných viac ako tri roky pred podaním žaloby, keď aplikoval na vec ustanovenia § 101 a § 103 Občianskeho zákonníka v spojení s § 54a Občianskeho zákonníka. Ani vo vzťahu k záveru súdu o premlčaní časti pohľadávky však žalobca v odvolaní nevzniesol žiadne konkrétne argumenty.

20. Relevantným odvolacím dôvodom bolo výlučne namietanie väd v skutkových zisteniach súdu o tom, že veriteľ nepristúpil k zosplatneniu úveru v súlade so zákonnými ustanoveniami a v tomto smere odvolateľ poukazoval na všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru, kde v bode 15 sa uvádza: „veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite“. Odvolateľ mal za to, že na základe neplnenia povinnosti žalovaného riadne a včas v zmysle uzatvorenej zmluvy, splatnosť úveru nastala 14.3.2017.

21. Odvolací súd však nemohol žalobcovi dať za pravdu a prisvedčiť bolo treba prvoinštančnému súdu, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok zosplatnenia úveru.

22. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

24. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení mohol žalobca ako veriteľ pristúpiť k zosplatneniu celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky len za kumulatívneho splnenia podmienok uvedených v § 565 a 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom ich splnenie preukázané v konaní nebolo. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca síce v žalobe uviedol, že dlh sa stal splatný dňa 14.03.2017, avšak ako dôkaz doložil iba všeobecné podmienky poskytnutia spotrebiteľského úveru. Súd prvej inštancie márne žalobcu vyzýval (čl. 25 súdneho spisu) na doplnenie skutkových tvrdení (prečo k zosplatneniu malo dôjsť práve ku dňu 14.03.2017) a na predloženie dôkazov na preukázanie tejto skutočnosti (výzvy adresovanej žalovanému a doručky k nej), žalobca však na výzvu súdu nereagoval (oznámil iba čiastočné späťvzatie žaloby v časti poplatkov a zmluvného úroku), k otázke zosplatnenia úveru sa bližšie nevyjadril a žiadne dôkazy súdu neposkytol.

25. V sporovom konaní má strana sporu jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba, pokiaľ strana sporu nespĺní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté vo veci samej v jej neprospech. V danom prípade dôkazné bremeno na preukázanie predčasného zosplatnenia úveru zafažovalo žalobcu, ktorý súdu nepredložil úplné tvrdenia a tiež žiadne relevantné dôkazy a to napriek celkom zrejmej pochybnosti súdu nejasnosti ohľadom tejto otázky nevysvetlil.

26. Pokiaľ zosplatnenie úveru žalobca odvodzoval len z ustanovenia VOP, v zmysle ktorého „veriteľ a spotrebiteľ sa dohodli, že ak spotrebiteľ neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky, stáva sa celý dlh splatný okamžite“, odvolací súd uvádza, že takéto dojednanie treba považovať za neprijateľnú

zmluvnú podmienku a ako taká je neplatná v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedená podmienka totiž celkom zrejme nebola individuálne dojednaná a zároveň spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa, pretože umožňuje veriteľovi aby vyhlásil predčasnú splatnosť úveru obchádzajúc zákon, keď uvedená zmluvná podmienka je jednoznačne v rozpore s ustanovením § 53 ods. 9 OZ. Zmluvná úprava vzťahov so spotrebiteľom sa pritom môže odchyliť od režimu OZ iba v prípade, ak je to pre spotrebiteľa výhodnejšie (53 ods. 1 OZ). Zmluvná podmienka, podľa ktorej má byť bez ďalšieho (t.j. bez splnenia podmienok vyžadovaných inak zákonom v záujme ochrany spotrebiteľa) splatný celý dlh ak spotrebiteľ neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku, alebo časť poslednej splátky, rozhodne nie je na prospech spotrebiteľa.

27. Za týchto okolností správne potom súd prvej inštancie uzavrel, že k predčasnej splatnosti úveru preukázateľne nedošlo a vychádzal z dohodnutého termínu konečnej splatnosti úveru v zmysle úverovej zmluvy.

28. Na základe uvedeného odvolací súd podľa § 387 ods. 2 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správne výrokom II. potvrdil a rovnako ho potvrdil i v časti nároku na náhradu trov konania, keď prvoinštančný súd správne aj o nároku na náhradu trov konania rozhodol.

29. V odvolacom konaní plne úspešný žalovaný má v zásade voči žalobcovi v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, avšak s prihliadnutím k skutočnosti, že tento bol v odvolacom konaní nečinný a žiadne trovy mu tak nevznikli, odvolací súd vedený zásadou hospodárnosti konania s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a rozhodol podľa fiktívnej normy, vychádzajúc z toho, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonómiu rozhodnúť tak, že sa jej nárok na náhradu trov nepriznáva.

30. Senát odvolacieho súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).